

แบบรายงานผล

การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี

๑.๓: แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

๑) การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเขต ๑-๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดปทุมธานี สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (ปทุมธานี) และสำนักงานศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดปทุมธานี ได้ดำเนินการตามนโยบายแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผลเป็นรูปธรรมตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๒) ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ ตามจุดเน้นที่ ๑.๓

๒.๑ การดำเนินการตามแผนงาน/มาตรการเจรจาช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

หน่วยงานทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑-๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี และสำนักงานศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดปทุมธานี ได้ดำเนินงาน ดังนี้

- ดำเนินการตามแผนงาน/มาตรการเจรจาช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

- ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- เข้าร่วมการประชุมการขับเคลื่อนงานนี้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- กำหนดแอดมิน (Admin) ดูแล ระบบแก้หนี้ สพฐ.(debt obec) เพื่อทำหน้าที่พิจารณาคัดเลือกครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ลงทะเบียน เข้าสู่ระบบ “ระบบแก้หนี้ สพฐ. (debt obec)”

- วางแนวทางการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษารูปแบบการประชุมหารือแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นรายบุคคล เพื่อป้องกันการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยเชิญครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการแก้หนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผ่าน “ระบบแก้หนี้ สพฐ.(debt obec)” ผู้เข้าประชุมประกอบด้วย ๑) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ รับผิดชอบดูแลกลุ่มอำนาจการ ๒) ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมายและคดี และเจ้าหน้าที่กลุ่มกฎหมายและคดี ๓) ผู้อำนวยการกลุ่มอำนาจการและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกลุ่มอำนาจการ และ ๔) ผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการฯ

- ประสานสถาบันการเงินเพื่อขอแนวทางการช่วยเหลือ พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ครูปทุมธานี จำกัด ไม่เข้าร่วมโครงการแก้หนี้สินครู เนื่องจากการปรับลดดอกเบี้ยเงินกู้จะส่งผลกระทบต่อสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูปทุมธานี จำกัด ทำให้ได้รับเงินปันผลน้อยลง และในอดีตประสบปัญหาขาดทุนทำ

ให้ขาดสภาพคล่องทางการเงิน ทั้งนี้ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นสมาชิกสหกรณ์สามารถยื่นคำร้องขอกู้เงินสหกรณ์ออมทรัพย์ครูปทุมธานี จำกัด ด้วยตนเอง เพื่อไปปิดหนี้สินเดิมโดยพิจารณาเป็นรายบุคคล และสถาบันการเงินต่างๆ ประกอบด้วย ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ไม่เข้าร่วมการหาทางแก้ไขปัญหาหนี้สินครู ทั้งนี้ ครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถยื่นคำขอกู้เงิน/สินเชื่อ เพื่อไปปิดหนี้สินเดิมได้ หรือยื่นเรื่องในลักษณะขอกู้เงินใหม่ หรือรีไฟแนนซ์ เพื่อพิจารณาเป็นรายๆ อยู่แล้ว

- ประธานผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา (ตามข้อ ๓.๔) เป็นรายบุคคล เพื่อ ทั้งนี้ วันที่นั้นจะต้องเป็นวันที่สะดวกไม่กระทบกับการเรียนการสอนของนักเรียน พร้อมนัดผู้เข้าร่วมประชุม (ตาม ข้อ ๓.๑ - ๓.๓)

- ประชุมคณะกรรมการวางแผนขับเคลื่อนการให้ความช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

- มีการเจรจาช่วยเหลือในการหักเงินเดือนชำระหนี้ข้าราชการโดยต้องเหลือเงินไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓๐ ของเงินได้รายเดือน

- จัดประชุมหารือร่วมกับผู้แทนสถาบันการเงินและสหกรณ์ออมทรัพย์ครูปทุมธานี เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๗ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุมศรีเมืองปทุม ชั้น ๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาปทุมธานี

- โทรศัพท์ประสานไปยังเจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน เพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาหนี้สินให้กับครูที่เข้าร่วมโครงการฯ (กลุ่มสีแดง) แต่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้สินรายใดได้ เนื่องจากการยื่นคำขอกู้ใหม่ เพื่อรวมหนี้เป็นหนี้เดียว ยังเกี่ยวพันไปถึงผู้ค้าประกัน และการมีเงินรายได้รายเดือนคงเหลือไม่ต่ำกว่า ๓๐ เปอร์เซ็นต์

- โทรศัพท์สอบถามผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน เพื่อสอบถามความต้องการในการเข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งส่วนใหญ่คาดหวังจะได้รับอัตราดอกเบี้ยที่ถูกลง แต่สถาบันการเงินและสหกรณ์ออมทรัพย์ครูปทุมธานี ไม่มีสามารถลดอัตราดอกเบี้ยลงได้

- กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ รวบรวมรายชื่อข้าราชการบำนาญในสังกัดที่พบว่าเงินรายได้คงเหลือไม่ถึง ๓๐ เปอร์เซ็นต์ หลังจากหักเงินนำส่งสหกรณ์ออมทรัพย์ครูปทุมธานี เพื่อให้สหกรณ์ฯ พิจารณาปรับโครงสร้างหนี้ ขยายเวลาการผ่อนชำระ ลดยอดผ่อนชำระต่อเดือน

- ติดตามผลการแก้ปัญหาหนี้สิน ของผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการฯ หลังที่เปลี่ยนเรื่องเพื่อขอความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาหนี้สินกับสถาบันการเงิน

สำนักงานการอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี ได้ดำเนินงาน ดังนี้

- ประชาสัมพันธ์การแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยการรวมหนี้จากทุกสถาบันการเงินมาไว้ที่สหกรณ์ออมทรัพย์ครู

- ประธานสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาหนี้สินครู แต่เนื่องจากการมีภาระหนี้จากการกู้ ชพค. อยู่ก่อนหน้านี้ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้อัจฉริยะจังหวัดปทุมธานี ได้ดำเนินงานดังนี้

- ประชาสัมพันธ์โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยแจ้งให้หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้อัจฉริยะจังหวัดปทุมธานีประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในทุกระดับได้รับทราบเกี่ยวกับโครงการ

๒.๒ การสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

หน่วยงานทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑-๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี และสำนักงานศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดปทุมธานี ได้ดำเนินการและมีผลการดำเนินงานดังนี้

- ดำเนินการสำรวจสภาพหนี้ตามแบบคำขอเข้าร่วมโครงการที่ลงทะเบียนผ่านระบบ “ระบบแก้หนี้ สพฐ.(debt obec)” และเชิญผู้เข้าร่วมโครงการ มาประชุมเพื่อหาเหตุผลสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

- เปิดให้มีการลงทะเบียนผ่านโปรแกรมระบบออนไลน์ระบบแก้หนี้ สพฐ. (debt obec) โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ “แก้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด รวมถึงข้าราชการบำนาญตามปฏิทินการรับลงทะเบียน ดังนี้

รอบที่ ๑ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ ถึง ๕ มกราคม ๒๕๖๗ มีผู้ลงทะเบียน จำนวน ๑๒ ราย จำแนกตามกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ ดังนี้ ๑) กลุ่มสีเหลือง มีหนี้สิน และเงินคงเหลือมากกว่าร้อยละ ๓๐ จำนวน ๓ ราย ๒) กลุ่มสีแดง มีเงินคงเหลือน้อยกว่า ร้อยละ ๓๐ แต่ไม่ถูกฟ้องดำเนินคดีเรื่องหนี้สิน จำนวน ๕ ราย และ ๓) กลุ่มสีเขียว ถูกฟ้องดำเนินคดีเรื่องหนี้สินทุกกรณี จำนวน ๔ ราย

รอบที่ ๒ วันที่ ๒๐ ถึง ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ มีผู้ลงทะเบียน จำนวน ๔ ราย จำแนกตามกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ ดังนี้ ๑) กลุ่มสีเหลือง มีหนี้สิน และเงินคงเหลือมากกว่าร้อยละ ๓๐ จำนวน ๑ ราย ๒) กลุ่มสีแดง มีเงินคงเหลือน้อยกว่าร้อยละ ๓๐ แต่ไม่ถูกฟ้องดำเนินคดีเรื่องหนี้สิน จำนวน ๒ ราย ๓) กลุ่มสีเขียว ถูกฟ้องดำเนินคดีเรื่องหนี้สินทุกกรณี จำนวน ๑ ราย

ในขณะที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่าจำนวนข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ ลงทะเบียน

รอบที่ ๑ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ ถึง วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๗ จำแนกตามกลุ่มสี ๑) กลุ่มสีแดง ที่ถูกฟ้องทุกกรณีจำนวน ๒ คน ๒) กลุ่มสีแดง ที่ยังไม่ถูกฟ้อง จำนวน ๓ คน และ ๓) กลุ่มสีเหลือง จำนวน ๙ คน ภายหลังมีข้าราชการครู ๒ ราย ขอยกเลิกคำขอเข้าร่วมโครงการฯ เนื่องจากสามารถแก้ไขปัญหาเรื่องถูกฟ้องร้องดำเนินคดีได้เองแล้ว

รอบที่ ๒ วันที่ ๒๐-๒๙ มกราคม ๒๕๖๗ จำแนกตามกลุ่มสี ๑) กลุ่มสีแดง ที่ยังไม่ถูกฟ้อง จำนวน ๒ คน และ กลุ่มสีเหลือง จำนวน ๔ คน

สำนักงานการอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี ได้ดำเนินการและมีผลการดำเนินงานดังนี้

- ดำเนินการสำรวจครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้วมีสภาพคล่องในการชำระหนี้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีวินัยทางการเงิน และส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและคุณภาพสังคมที่ดี วิทยาลัยสามารถทราบสภาพหนี้ครูและบุคลากรจากเอกสารที่งานธุรการประสานกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบ และติดตามเจรจาเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการชำระหนี้ให้ตรงวัน เวลา เพื่อให้เงินที่ถูกหักเป็นเงินต้นให้มากที่สุด

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดปทุมธานี ได้ดำเนินการและมีผลการดำเนินงานดังนี้

- ดำเนินการสำรวจสภาพหนี้ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ พร้อมจัดทำฐานข้อมูลและจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด จำแนกได้ดังนี้ ๑) กลุ่มสีแดง จำนวน ๓ คน ๒) กลุ่มสีเหลือง จำนวน ๓ คน และ ๓) กลุ่มสีเขียว จำนวน ๑๑๐ คน

๓) ปัญหาอุปสรรค

- สถาบันการเงิน ไม่ตอบรับกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และไม่สามารถแก้ไขปัญหตามข้อเรียกร้องของลูกหนี้ได้

- สถาบันการเงินที่เป็นเจ้าหนี้ไม่สามารถให้ความช่วยเหลือที่ผู้เข้าร่วมโครงการต้องการได้ยื่นคำขอกู้เงิน/สินเชื่อ เพื่อไปปิดหนี้สินเดิมได้ หรือยื่นเรื่องในลักษณะขอกู้เงินใหม่ หรือรีไฟแนนซ์ เพื่อพิจารณาเป็นรายๆ และสถาบันการเงิน, สหกรณ์ออมทรัพย์ครูปทุมธานี จำกัด ไม่สามารถปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมลงได้

- การรวมหนี้ ปรับโครงสร้างหนี้ ยังมีข้อจำกัด ไม่สามารถทำได้ในภาพรวม รวมถึงสภาพหนี้แต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน สถาบันการเงินเสนอแนะให้ครูที่ลงทะเบียนแก้ไขปัญหานี้สินฯ เข้าปรึกษาหารือแนวทางการแก้ไขกับสถาบันการเงิน/สหกรณ์ฯ เป็นรายบุคคล

- การมีหนี้สินจำนวนมากทำให้หาผู้ค้ำประกันยาก

- ผู้เข้าร่วมโครงการฯ เข้าใจผิดคิดว่า การลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการฯ จะเป็นการให้ความช่วยเหลือ “การให้กู้ยืมเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหานี้สินข้าราชการครู” อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๔ จากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

- สำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เป็นของเอกชนนั้นต้องมีความรับผิดชอบสำรองจ่ายเรื่องค่ารักษาพยาบาลจึงเป็นภาระหนี้สินที่เพิ่มขึ้นบุคลากรบางคนทีลาออก

- ลูกหนี้ขาดความรู้ความเข้าใจในการลงทะเบียน บางรายไม่ยอมเปิดเผยมูลหนี้แก่คณะกรรมการตามความเป็นจริงและมักเปลี่ยนใจไม่เข้าร่วม นำเสนอปัญหาต่อคณะกรรมการแก้ไขปัญหานี้สินฯ

๔) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในภาพรวม

- ประสานสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ขอให้พิจารณาการให้กู้ยืมเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหานี้สินข้าราชการครู อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๔ เพิ่มขึ้น และปรับลดหลักเกณฑ์และเงื่อนไข การกู้ยืมเงินทุนหมุนเวียน การเพิ่มวงเงินการกู้ยืมเงินในการชำระหนี้สินเดิมของผู้เข้าร่วมโครงการ และเพิ่มบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรา ๓๘ ค (๒) ให้สามารถเข้าร่วมการให้กู้ยืมเงินทุนหมุนเวียนฯ ได้

- ประสานสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงาน สกสค.) ขอให้พิจารณานำโครงการให้กู้ยืมเงิน ชพค. เพื่อมาชำระหนี้สินเดิมพร้อมทั้งคิดดอกเบี้ยในอัตราเดิม หรือน้อยกว่าอัตราเดิมที่เคยให้ความช่วยเหลือครูและบุคลากรทางการศึกษา

- เห็นควรให้มีข้อบังคับ มาตรการ ที่กำหนดจากส่วนกลาง/สำนักงานใหญ่ ของสถาบันการเงินและสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ให้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ทั่วประเทศ ให้ข้าราชการครูทุกท่านที่เดือดร้อนมีโอกาสได้รับความช่วยเหลือเท่าเทียมกัน

- ความมีสวัสดิการเบิกจ่ายตรงสำหรับค่ารักษาพยาบาลจะทำให้ค่าใช้จ่ายของครูและบุคลากรทางการศึกษาลดลงและมีการใช้จ่ายที่มีสภาพคล่องมากขึ้น

๕) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

- ไม่มี